

संविधान (एकशे बाविसावी सुधारणा) विधेयक, २०१४
(संसदेच्या सभागृहांनी संमत केल्याप्रमाणे)
भारताचे संविधान यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी विधेयक.

भारतीय गणराज्याच्या सदुसष्टाव्या वर्षी संसदेद्वारे तो पुढीलप्रमाणे अधिनियमित होवो:-

संक्षिप्त नाव व प्रारंभ. १. (१) या अधिनियमास, संविधान (एकशेएकावी सुधारणा) अधिनियम, २०१६, असे म्हणावे.

(२) तो, केंद्र सरकार, राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे, नियत करील अशा दिनांकास अंमलात येईल आणि या अधिनियमाच्या निरनिराळ्या तरतुदींसाठी निरनिराळे दिनांक नियत करण्यात येतील आणि या अधिनियमाच्या प्रारंभास अशा कोणत्याही तरतुदीतील कोणत्याही निर्देशाचा अन्वयार्थ हा त्या तरतुदींच्या प्रारंभाचा निर्देश म्हणून लावण्यात येईल.

नवीन अनुच्छेद २४६-क समाविष्ट करणे. २. संविधानाच्या अनुच्छेद २४६ नंतर, पुढील अनुच्छेद समाविष्ट करण्यात येईल :-

२४६-क समाविष्ट करणे. वस्तू व सेवा करासंबंधी विशेष तरतूद. “ २४६ क. (१) अनुच्छेद २४६ व २५४ मध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, संसदेला आणि खंड (२) ला अधीन राहून, प्रत्येक राज्याच्या विधानमंडळाला, संघराज्याने किंवा अशा राज्याने बसविलेल्या वस्तू व सेवा करासंबंधी कायदे करण्याचा अधिकार आहे.

(२) संसदेला जेव्हा आंतरराज्यीय व्यापार किंवा वाणिज्यव्यवहार यांच्या ओघात वस्तूंचा किंवा सेवांचा किंवा दोहोंचा पुरवठा केला जातो तेव्हा वस्तू व सेवा करासंबंधी कायदे करण्याचा अनन्य अधिकार आहे.

स्पष्टीकरण.- अनुच्छेद २७९क च्या खंड (५) मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या वस्तू व सेवा करासंबंधी या अनुच्छेदाच्या तरतुदी वस्तू व सेवा कर परिषदेने शिफारस केलेल्या दिनांकापासून अंमलात येतील.”

अनुच्छेद २४८ ची सुधारणा. ३. संविधानाच्या अनुच्छेद २४८ मधील खंड (१) मध्ये, “संसदेला” या मजकुराऐवजी, “अनुच्छेद २४६क ला अधीन राहून, संसदेला” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

अनुच्छेद २४९ ची सुधारणा. ४. संविधानाच्या अनुच्छेद २४९ मधील, खंड (१) मध्ये, “पाठिंबा दिलेल्या ठरावाद्वारे,” या मजकुरानंतर, “अनुच्छेद २४६क अन्वये तरतूद केलेल्या वस्तू व सेवा करासंबंधी किंवा” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल.

अनुच्छेद २५० ची सुधारणा. ५. संविधानाच्या अनुच्छेद २५० मधील, खंड (१) मध्ये, “उद्धोषणा जारी असताना,” या मजकुरानंतर, “अनुच्छेद २४६क अन्वये तरतूद केलेल्या वस्तू व सेवा करासंबंधी किंवा”

हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल.

अनुच्छेद २६८
ची सुधारणा.

६. संविधानाच्या अनुच्छेद २६८ मधील, खंड (१) मधील, “आणि औषधीय व प्रसाधन पदार्थांवरील अशी उत्पादनशुल्के” हा मजकूर गाळण्यात येईल.

अनुच्छेद
२६८क
वगळणे.

७. संविधान (अठ्ठ्याऐंशीवी सुधारणा) अधिनियम, २००३ याच्या कलम २ द्वारे समाविष्ट केलेला संविधानाचा अनुच्छेद २६८क वगळण्यात येईल.

अनुच्छेद २६९
ची सुधारणा.

८. संविधानाच्या अनुच्छेद २६९ मधील, खंड (१) मध्ये, “मालाच्या पाठवणीवरील कर” या मजकुरापूर्वी “ अनुच्छेद २६९क मध्ये तरतूद केली असेल त्याव्यतिरिक्त” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल.

नवीन
अनुच्छेद २६९
क समाविष्ट
करणे.

९. संविधानाच्या अनुच्छेद २६९ नंतर, पुढील अनुच्छेद समाविष्ट करण्यात येईल:-

आंतर-
राज्यीय
व्यापार किंवा
वाणिज्य
व्यवहार
यांच्या ओघात
होणाऱ्या
पुरवठ्यावर
वस्तू व सेवा
कर आकारणे.

“२६९क. (१) आंतर-राज्यीय व्यापार किंवा वाणिज्य व्यवहार यांच्या ओघात होणाऱ्या पुरवठ्यावर भारत सरकारकडून वस्तू व सेवा कर आकारण्यात येईल व तो वसूल करण्यात येईल आणि असा कर वस्तू व सेवा कर परिषदेचा शिफारशीवरून, संसदेकडून कायद्याद्वारे तरतूद करण्यात येईल अशा रीतीने असा कर केंद्र व राज्यामध्ये संविभाजित करण्यात येईल.

स्पष्टीकरण.- या खंडाच्या प्रयोजनार्थ, भारताच्या राज्यक्षेत्रात आयात करण्याच्या ओघात वस्तूंचा किंवा सेवेचा किंवा दोहोंचा पुरवठा हा, आंतरराज्यीय व्यापार किंवा वाणिज्य व्यवहार यांच्या ओघात वस्तूंचा किंवा सेवेचा किंवा दोहोंचा पुरवठा असल्याचे मानण्यात येईल.

(२) खंड (१) अन्वये राज्याची संविभाजित रक्कम ही, भारताच्या एकत्रित निधीचा भाग असणार नाही.

(३) जेव्हा खंड (१) अन्वये आकारलेला कर म्हणून वसूल केलेली रक्कम ही, अनुच्छेद २४६ क अन्वये राज्याने आकारलेल्या कराच्या प्रदानासाठी वापरलेली असेल तेव्हा अशी रक्कम भारताच्या एकत्रित निधीचा भाग असणार नाही.

(४) जेव्हा अनुच्छेद २४६ क अन्वये राज्याने आकारलेला कर म्हणून वसूल केलेली रक्कम ही, खंड (१) अन्वये आकारलेल्या कराच्या प्रदानासाठी वापरलेली असेल तेव्हा अशी रक्कम राज्याच्या एकत्रित निधीचा भाग असणार नाही.

(५) संसदेला, कायद्याद्वारे, पुरवठ्याचे ठिकाण निर्धारित करण्यासाठीची आणि आंतर

राज्यीय व्यापार किंवा वाणिज्य व्यवहार यांच्या ओघात मालाचा किंवा सेवेचा किंवा दोहोंचा पुरवठा करण्याची तत्वे तयार करता येतील.”.

अनुच्छेद २७०
ची सुधारणा.

१०. संविधानाच्या अनुच्छेद २७० मध्ये,-

(एक) खंड (१) मध्ये, “अनुच्छेद २६८, २६८क व २६९” या मजकुराऐवजी “अनुच्छेद २६८, २६९ व २६९क” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल;

(दोन) खंड (१) नंतर, पुढील खंड दाखल करण्यात येतील :-

“ (१क) अनुच्छेद २४६क च्या खंड (१) अन्वये संघराज्याने वसूल केलेला कर, खंड (२) मध्ये तरतूद केलेल्या रीतीने संघ राज्य व राज्य यांच्यामध्ये संवितरितदेखील करण्यात येईल.

(१ख) अनुच्छेद २४६क च्या खंड (१) अन्वये संघराज्याने आकारलेल्या कराच्या प्रदानासाठी वापरण्यात आलेला असा आणि अनुच्छेद २६९क च्या खंड (१) अन्वये संघराज्याची संविभाजित रक्कम ही, खंड (२) मध्ये तरतूद केलेल्या रीतीने संघराज्य व राज्य यांच्यामध्ये संवितरित देखील करण्यात येईल.”.

अनुच्छेद २७१
ची सुधारणा

११. संविधानाच्या अनुच्छेद २७१ मध्ये, “त्या अनुच्छेदात निर्देशिलेल्यांपैकी” या मजकुरापूर्वी “ अनुच्छेद २४६क अन्वये वस्तू व सेवा कर याव्यतिरिक्त” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल.

नवीन
अनुच्छेद २७९
क समाविष्ट
करणे.
वस्तू व सेवा
कर परिषद

१२. संविधानाच्या अनुच्छेद २७९ नंतर, पुढील अनुच्छेद समाविष्ट करण्यात येईल:-

“२७९क. (१) राष्ट्रपती, संविधान (एकशेएकावी सुधारणा) अधिनियम, २०१६ याच्या प्रारंभाच्या दिनांकापासून साठ दिवसांच्या आत, आदेशाद्वारे, वस्तू व सेवा कर परिषद म्हणून संबोधली जाणारी एक परिषद घटित करील.

(२) वस्तू व सेवा कर परिषद पुढील अध्यक्ष आणि सदस्य यांचे मिळून बनलेली असेल :-

(क) केंद्रीय वित्त मंत्री..... अध्यक्ष

(ख) केंद्रीय महसूल किंवा वित्त राज्यमंत्री..... सदस्य

(ग) वित्त किंवा कराधान याचा प्रभारी मंत्री किंवा प्रत्येक राज्याने

नामनिर्देशित केलेला अन्य कोणताही मंत्री..... सदस्य.

(३) खंड (२) च्या उपखंड (ग) मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या वस्तू व सेवा कर परिषदेचे सदस्य, होईल तितक्या लवकर, ते ठरवतील अशा कालावधी करिता आपल्यामधून एकाची परिषदेचा उपाध्यक्ष म्हणून निवड करतील.

(४) वस्तू व सेवा कर परिषद, पुढील बाबींवर संघराज्याला आणि राज्यांना शिफारशी करील,-

(क) वस्तु व सेवा करात समाविष्ट करण्यात येतील असे, संघराज्य, राज्ये आणि स्थानिक संस्था यांच्याकडून आकारण्यात येणारे कर, उपकर आणि अधिभार;

(ख) वस्तु व सेवा कर आकारण्यास पात्र ठरतील, किंवा तो आकारण्यापासून सूट देण्यात येईल अशा वस्तु व सेवा;

(ग) आदर्श वस्तु व सेवा करविषयक कायदे, अनुच्छेद २६९क खालील आंतरराज्यीय व्यापार किंवा वाणिज्य यांच्या ओघात होणाऱ्या पुरवठ्यांबाबत वस्तु व सेवा कर आकारणीची, त्याच्या संवितरणाची तत्त्वे आणि पुरवठ्याच्या ठिकाणाचे नियमन करणारी तत्त्वे;

(घ) ज्या वस्तु व सेवा यांना वस्तु व सेवा करातून सूट देण्यात येईल अशा वस्तु व सेवांच्या उलाढालीची निम्नतम मर्यादा निर्धारित करणे;

(ड.) वस्तु व सेवा कराच्या श्रेणींसह दर तसेच निम्नतम दर;

(च) कोणत्याही नैसर्गिक आपत्तीच्या किंवा संकटाच्या काळात अतिरिक्त साधनसंपत्ती उभारण्याकरिता, विनिर्दिष्ट कालावधीत कोणताही विशेष दर किंवा कोणतेही विशेष दर निश्चित करणे;

(छ) अरुणाचल प्रदेश, आसाम, जम्मू व काश्मिर, मणिपूर, मेघालय, मिझोराम, नागालँड, सिक्कीम, त्रिपूरा, हिमाचल प्रदेश व उत्तराखंड यांबाबतची विशेष तरतूद; आणि

(ज) परिषद निर्धारित करील अशी, वस्तु व सेवा करासंबंधीची अन्य कोणतीही बाब.

(५) वस्तु व सेवा कर परिषद, कूड पेट्रोलियम तेल, हायस्पीड डिझेल, मोटार स्पीरीट (सामान्यपणे पेट्रोल म्हणून ओळखले जाणारे), नैसर्गिक वायु व विमानचालन टर्बाईन फ्युएल यांवर ज्या दिनांकास वस्तु व सेवा कर आकारता येईल त्या दिनांकाची शिफारस करील.

(६) या अनुच्छेदाद्वारे प्रदान केलेली कार्ये पार पाडीत असताना, वस्तु व सेवा कर परिषद, वस्तु व सेवा कराच्या सुसंगत रचनेची आणि एक सुसंगत राष्ट्रीय वस्तु व सेवा बाजाराच्या विकासाची गरज अधोरेखित करील.

(७) वस्तु व सेवा कर परिषदेच्या बैठकीची गणपूर्ती ही, तिच्या एकूण सदस्यांच्या निम्म्या इतक्या सदस्यांनी होईल.

(८) वस्तु व सेवा कर परिषद, तिची कार्ये पार पाडण्यासंबंधीची कार्यपद्धत निर्धारित करील.

(९) वस्तु व सेवा कर परिषदेचा प्रत्येक निर्णय, तिच्या बैठकीत उपस्थित असलेल्या सदस्यांच्या तीन चतुर्थांश पेक्षा कमी नसेल इतक्या मताधिक्याच्या बहुमताने घेण्यात येईल आणि तीमधील मतदान पुढील तत्वांनुसार घेण्यात येईल ते म्हणजे, त्या

बैठकीत,-

(क) केंद्र सरकारच्या मतास, एकूण दिलेल्या मतांच्या एक तृतीयांश इतके मताधिक्य असेल;

(ख) सर्व राज्य शासनांच्या मतांना, एकूण दिलेल्या मतांच्या दोन तृतीयांश इतके मताधिक्य असेल.

१०. वस्तू व सेवा कर परिषदेचे कोणतेही कार्य किंवा कार्यवाही ही,-

(क) त्या परिषदेत कोणतेही पद रिक्त असल्याच्या, किंवा तिच्या घटनेत कोणताही दोष असल्याच्या, किंवा

(ख) त्या परिषदेची एक सदस्य म्हणून कोणत्याही व्यक्तीच्या नियुक्तीत कोणताही दोष असल्याच्या; किंवा

(ग) प्रकरणाच्या गुणावगुणांवर परिणाम न करणाऱ्या परिषदेच्या कोणत्याही कार्यपद्धतीविषयक नियमबाह्यतेच्या कारणांमुळे अवैध ठरणार नाही.

११. वस्तू व सेवा कर परिषद,-

(क) भारत सरकार आणि कि किंवा अधिक राज्ये यांच्यामध्ये; किंवा

(ख) एका पक्षी भारत सरकार व कोणतेही राज्य किंवा राज्ये आणि दुसऱ्या पक्षी एक किंवा अधिक दुसरी राज्ये यांच्यामध्ये; किंवा

अनुच्छेद २८६ ची सुधारणा. १३. संविधानाच्या अनुच्छेद २८६ मध्ये,-

(एक) खंड (१) मध्ये,-

(क) "मालाची विक्री किंवा खरेदी जेव्हा" या मजकुराऐवजी, "वस्तूंचा किंवा सेवांचा किंवा दोन्हीचा पुरवठा जेव्हा" हा मजकूर, आणि "अशा विक्रीवर किंवा खरेदीवर" या मजकुराऐवजी, "अशा पुरवठ्यावर" हा मजकूर दाखल करण्यात येईल;

(घ) नैसर्गिक वायू;

(ङ) विमानचालक चक्की इंधन; आणि

(च) तंबाखू व तंबाखूजन्य उत्पादने. ";

(दोन) नोंद क्र. ९२ आणि ९२क वगळण्यात येतील;

(ख) सूची दोन-राज्य सूची मध्ये,

(एक) नोंद क्र. ५२ गाळण्यात येईल;

(दोन) नोंद क्र. ५४ ऐवजी पुढील नोंद दाखल करण्यात येईल:-

"९४. क्लूड पेट्रोलियम तेल, हाय स्पीड डिझेल, मोटार स्प्रिरीट (सामान्यतः पेट्रोल म्हणून ओळखले जाणारे) नैसर्गिक वायू, विमानचालक चक्की इंधन आणि मानवी सेवनाकरता मद्यायुक्त दारु यांच्या विक्रीवरील कर, अशा मालाची आंतरराज्यीय व्यापार व वाणिज्यव्यवहार यांच्या ओघात केलेली

विक्री किंवा आंतरराष्ट्रीय व्यापार व वाणिज्यव्यवहार यांच्या ओघात केलेली विक्री यांचा यात अंतर्भाव असणार नाही”;

(तीन) नोंद क्र. ५५ वगळण्यात येईल;

(चार) नोंद क्र. ६२ ऐवजी पुढील नोंद दाखल करण्यात येईल:-

“६२. पंचायत समिती किंवा नगरपरिषद किंवा प्रादेशिक परिषद किंवा जिल्हा परिषद यांच्याकडून आकारण्यात येणारा व वसूल करण्यात येणार करमणूक व मनोरंजन यांवरील कर.”.

(ख) उप-खंड (ख) मध्ये, “मालाची” हा शब्द ज्या दोन ठिकाणी आला आहे त्या दोन्ही ठिकाणी त्या ऐवजी, “वस्तूंची किंवा सेवांची किंवा दोन्हींची” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल;

(दोन) खंड (२) मध्ये, “मालाची विक्री किंवा खरेदी ही” या मजकुराऐवजी, “वस्तूंचा किंवा सेवांचा किंवा दोन्हींचा पुरवठा हा” हा मजकूर, आणि “घडते” या शब्दाऐवजी, “होतो” हा शब्द दाखल करण्यात येईल;

(तीन) खंड (३) वगळण्यात येईल.

अनुच्छेद ३६६
ची सुधारणा.

१४. संविधानाच्या अनुच्छेद ३६६ मध्ये,-

(एक) खंड (१२) नंतर, पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल:-

“(१२क) “वस्तू व सेवा कर” याचा अर्थ, मानवी सेवनाकरिता असलेल्या अल्कोहोलयुक्त मद्याच्या पुरवठ्याकरिता करांव्यतिरिक्त, वस्तूंच्या किंवा सेवांच्या किंवा दोन्हींच्या पुरवठ्यावरील कोणताही कर, असा आहे;”;

(दोन) खंड (२६) नंतर, पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येतील:-

“(२६क) “सेवा” याचा अर्थ, वस्तूंव्यतिरिक्त कोणतीही गोष्ट, असा आहे;

(२६ख) अनुच्छेद २४६क, २६८, २६९, २६९क आणि अनुच्छेद २७९क यांच्या संदर्भात, “राज्य” यात विधानमंडळ असलेले संघ राज्यक्षेत्र समाविष्ट आहे;”

अनुच्छेद ३६८
ची सुधारणा.

१५. संविधानाच्या अनुच्छेद ३६८ च्या खंड (२) मधील परंतुकाच्या खंड (क) मध्ये, “अनुच्छेद १६२ किंवा अनुच्छेद २४१” या मजकुराऐवजी, “अनुच्छेद १६२, अनुच्छेद २४१ किंवा अनुच्छेद २७९क” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

सहाय्या
अनुसूचीची
सुधारणा.

१६. संविधानाच्या सहाय्या अनुसूचीमधील, परिच्छेद ८ च्या उप परिच्छेद (३) मध्ये,-

(एक) खंड (ग) मध्ये सर्वात शेवटी आलेला “आणि” हा शब्द गाळण्यात येईल;

(दोन) खंड (घ) मध्ये, सर्वात शेवटी “आणि” हा शब्द समाविष्ट करण्यात येईल;

(तीन) खंड (घ) नंतर पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल:-

“(ङ) करमणूक व मनोरंजन यांवरील कर”.

सातव्या
अनुसूचीची
सुधारणा.

१७. संविधानाच्या सातव्या अनुसूचीमधील,-

(क) सूची एक-संघ सूची मध्ये,-

(एक) नोंद क्र. ८४ ऐवजी पुढील नोंद दाखल करण्यात येईल:-

“८४. भारतात निर्मितलेल्या किंवा उत्पादिलेल्या पुढील मालांवरील
उत्पादनशुल्क:-

(क) कूड पेट्रोलियम तेल;

(ख) हाय स्पिड डिझेल;

(ग) मोटार स्पिरीट (सामान्यतः पेट्रोल म्हणून ओळखले जाणारे);

(घ) नैसर्गिक वायू;

(ङ) विमानचालक चक्की इंधन; आणि

(च) तंबाखू व तंबाखूजन्य उत्पादने. ”;

(दोन) नोंद क्र. ९२ आणि ९२क वगळण्यात येतील;

(ख) सूची दोन-राज्य सूची मध्ये,

(एक) नोंद क्र. ५२ गाळण्यात येईल;

(दोन) नोंद क्र. ५४ ऐवजी पुढील नोंद दाखल करण्यात येईल:-

“९४. कूड पेट्रोलियम तेल, हाय स्पिड डिझेल, मोटार स्पिरीट (सामान्यतः पेट्रोल म्हणून ओळखले जाणारे) नैसर्गिक वायू, विमानचालक चक्की इंधन आणि मानवी सेवनाकरता मद्यायुक्त दारु यांच्या विक्रीवरील कर, अशा मालाची आंतरराज्यीय व्यापार व वाणिज्यव्यवहार यांच्या ओघात केलेली विक्री किंवा आंतरराष्ट्रीय व्यापार व वाणिज्यव्यवहार यांच्या ओघात केलेली विक्री यांचा यात अंतर्भाव असणार नाही”;

(तीन) नोंद क्र. ५५ वगळण्यात येईल;

(चार) नोंद क्र. ६२ ऐवजी पुढील नोंद दाखल करण्यात येईल:-

“६२. पंचायत समिती किंवा नगरपरिषद किंवा प्रादेशिक परिषद किंवा जिल्हा परिषद यांच्याकडून आकारण्यात येणारा व वसूल करण्यात येणार करमणूक व मनोरंजन यांवरील कर.”.

वस्तू व सेवा कर
लागू केल्यामुळे
महसुलाची हानी
झाल्यामुळे
राज्याला
नुकसान भरपाई
देणे.

१९. संसद, कायद्याद्वारे वस्तू व सेवा कर परिषदेच्या शिफारशीवरून, राज्यात वस्तू व सेवा कर लागू केल्यामुळे त्याच्या महसुलाची होणारी हानी भरून काढण्यासाठी पाच वर्षांच्या कालावधीकरिता राज्याला नुकसानभरपाई देण्याची तरतूद करील.

संक्रमणकालीन तरतुदी. २०. अधिनियमात काहीही अंतर्भूत असले तरी, या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या लगतपूर्वी, राज्यात वस्तू किंवा सेवा किंवा दोहोंवरील करासंबंधात, या अधिनियमान्वये सुधारणा करण्यात आलेल्या संविधानाच्या तरतुदींशी विसंगत नसेल अशी, कोणत्याही कायद्यातील कोणतीही तरतूद, सक्षम विधानमंडळाद्वारे किंवा इतर सक्षम प्राधिका-याद्वारे सुधारित किंवा निरसित करण्यात येईपर्यंत किंवा अशा प्रारंभाच्या दिनांकापासून एक वर्षाचा कालावधी समाप्त होण्याच्या दिनांकापर्यंत - यांपैकी जे अगोदर घडेल तोपर्यंत - अंमलात असण्याचे चालू राहिल.

अडचणी दूर करण्याचा राष्ट्रपतीचा अधिकार. २१. (१) या अधिनियमान्वये सुधारणा केलेल्या संविधानाच्या तरतुदी अंमलात आणताना (संविधानाच्या तरतुदींप्रत संक्रमण करण्यासंबंधीच्या कोणत्याही अडचणींसह) या अधिनियमास राष्ट्रपतीची अनुमती मिळण्याच्या दिनांकाच्या लगतपूर्वी अंमलात असलेल्या कोणत्याही तरतुदी या अधिनियमाद्वारे सुधारणा केलेल्या तरतुदींस जशा लागू होत्या तसा लागू असताना कोणतेही अडचण तो दूर करण्याच्या प्रयोजनार्थ राष्ट्रपतीस आदेशाद्वारे अशी तरतूद करू शकेल की, या अधिनियमाद्वारे किंवा कायद्याद्वारे त्याला आवश्यक किंवा इष्ट वाटेल अशा कोणत्याही अनुकूलनांसह किंवा फेरबदलांसह, आदेशाद्वारे अशा तरतुदी करता येतील:

परंतु, अशी अनुमती मिळाल्याच्या दिनांकापासून तीन वर्षांचा कालावधी समाप्त झाल्यानंतर असा कोणताही आदेश देता येण नाही.

(२) पोट-कलम (१) अन्वये दिलेला प्रत्येक आदेश तो देण्यात आल्यानंतर शक्य तितक्या लवकर संसदेच्या दोन्ही सभागृहांपुढे मांडण्यात येईल.

(यथार्थ अनुवाद)